

ΟΙ ΑΠΟΓΟΝΟΙ ΤΟΥ ΔΑΣΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗ

Ιον

Όταν ο πρίγκιψ Γεώργιος κατέβηκε στην Κρήτη, στα 1898, από τα πρώτα έργα του ήταν να διεξαχθῆ στή μεγαλόνησο μιά έρευνα για να διαπιστωθῆ ἂν ζοῦν ἀκόμη ἀπόγονοι τοῦ μεγάλου τέκνου τῆς Κρήτης τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1769 Δασκαλογιάννη Βλάχου.

Εἶναι γνωστόν, πὼς τὰ ὄσιᾶ τοῦ ἐθνομάρτυρος αὐτοῦ ὄλων τῶν ἐποχῶν καὶ ὄλων τῶν ἀγῶνων τῆς νήσου, φυλάσσουν μὲ στοργή τὰ χόματα τοῦ Ἡρακλείου, κάπου ἐκεῖ κοντὰ στὸν κῆπο τοῦ σημερινοῦ Βρεφοκομείου, ἢ κατ' ἄλλην παράδοσιν σὲ μία γωνιά τῆς φυλακῆς τοῦ Μεγάλου Κούλε. Ὅμως ἡ ζωή, ἡ δράσις, οἱ ἀγῶνες γιὰ τὴν ἀπελευθέρωσι τοῦ Γένους καὶ τελικὰ ἡ θυσία τοῦ ἐθνομάρτυρα καὶ ἡ καταστροφὴ ὀλοκλήρου τῆς οἰκογενείας του

ἐνδιαφέρουν ὄλους τοὺς Κρητικούς κι' ἀνάλογο ἐνδιαφέρον εἶδει ἔσ' κι' ὁ πρίγκιψ ὅταν ἀνέλαβε τὰ καθήκοντά του σάν Ὑπατος Ἀρμοστής στή Μεγαλόνησο. Ἡ ἀνεύρεσις τῶν ἀπογόνων τοῦ ἡρώα ἀποτελοῦσε καθήκον γιὰ τὶς ἐπερχόμενες γενεές. Ἐπρελε νὰ τιμηθῶν αὐτοὶ ἀνάλογα μὲ τὶς θυσίας ποὺ πρόσφερε γιὰ τὴν ἐλευθερίαν τῆς νήσου, πρὶν διακόσια περὶκου χρόνια, ὁ δημιουργὸς αὐτῆς τῆς ἐνδοξῆς οἰκογενείας.

Οἱ ἐρευνες ὁμως στήν Κρήτη, τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, δὲν ἦταν δυνατὸν νὰ ὀλοκληρωθῶν. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ προσπάθεια ἐγκαταλείφθηκε.

Ἀπὸ τὶς Ἱστορίες τῆς Κρήτης εἶναι γνωστόν πὼς μετὰ τὴν ἀποτυχία τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ Δασκαλογιάννη, στὸ 1769, τὸ σπῆτι στήν Ἀνώπολι παραδόθη-

κε στή φωτιά κατ' ἐντολήν τοῦ Βεζύρη τῆς Κρήτης Χασάν Πασᾶ Τοκμαζαδέ, ἢ ἄλλη περιουσία του δημεύτηκε ἀπὸ τὸ Ὀθωμανικὸ Δημόσιον καὶ τὰ παιδιὰ του συνελήφθησαν αἰχμάλωτοι τοῦ Σουλτάνου. Ὁ Χασάν Πασᾶς, πιστεύοντις πὼς κρατώντας στήν ἀπάνεια καὶ στήν αἰχμαλωσία τὰ παιδιὰ τοῦ Δασκαλογιάννη, κρατοῦσε ταυτόχρονα στὸ χέρι καὶ τὴν τύχη τῆς μεγαλονήσου, φρόντισε μὲ κάθε τρόπο νὰ ἐξαφανισθῆ ἀπὸ τὸ νησι κάθε τι ποὺ μπορούσε νὰ θυμισθῆ στοὺς ἀγωνιστὰς τὴν ἡρωικὴ οἰκογένεια τῶν Σφακιῶν ποὺ μέχρι τότε ἦταν ἡ δυνατώτερη καὶ πλουσιώτερη τῆς περιοχῆς.

Σήμερα, θὰ προσπαθῶμε νὰ ἐξαντλήσωμε τὸ θέμα ἐπὶ τῆ βάσει πληροφοριῶν ποὺ μπορούμε νὰ συγκεντρώσωμε.

Ὁ ἐπίσκοπος Ἱεροσητείας Γρηγόριος Παπαδοπετράκης διηγεῖται στήν Ἱστορία του, ὅτι τὰ παιδιὰ τοῦ Δασκαλογιάννη Βλάχου ἦταν κατὰ σειρὰν ἡλικίας, ἡ Μαρία, ἡ Ἀνθοῦσα, ἡ Ἐλευθερούσα, ὁ Ἀνδρέας, ἡ Ἐλεοῦσα

καὶ ὁ Νικόλαος. Τὰ ἴδια παιδιὰ ἀναφέρει κι' ὁ ἱστορικὸς Ψιλλάκης.

Τὰ δύο τελευταῖα παιδιὰ, σάν μικρότερα—ἦσαν στὰ 1769, ὁ πτωὶ καὶ πέντε χρονῶν—κατόρθωσε ὁ Δασκαλογιάννης νὰ τὰ στείλῃ, τίς μέρες τῆς ἐπαναστάσεως, στὰ Κύθηρα. Τὰ ἴχνη τῶν δύο αὐτῶν παιδιῶν χάνονται στὰ μετέπειτα χρόνια, ὁμως ὁ ἱστορικὸς Μουρέλλος σημειώνει πὼς, μετὰ τὰ γεγονότα ἐκεῖνα, ὁ τότε Μητροπολίτης Κρήτης Ζήτησε καὶ τὰ πῆρε στήν προστασία του. Ἡ Μαρία κι' ἡ Ἀνθοῦσα, οἱ δύο μεγαλύτερες κόρες τοῦ ἐθνομάρτυρα, δὲν ἤθελαν μὲ κανένα τρόπο νὰ φύγουν ἀπὸ κοντὰ ἀπὸ τὸν ἀγωνιζόμενο πατέρα τους. Πολέμησαν κι' αὐτὰς σάν στρατιῶτες κοντὰ στοὺς ἄλλους ἀγωνιστὰς τῶν Σφακιῶν καὶ στὸ τέλος, ὅταν ὁ πατέρας τους παραδόθηκε στὸ Μεγάλο Βεζύρη, τὸν ἀκολούθησαν στήν αἰχμαλωσία.

Ἡ μεγαλύτερη κόρη, ἡ Μαρία, μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Δασκαλογιάννη δόθηκε γιὰ σύζυγον στὸν οἰκονομικὸ σύμβουλο τῆς Κρήτης

Ἄμπου—Ἀχμέτ πασᾶ, ποὺ τὴν ἀγάπησε μὲ στοργή καὶ τὴν λάτρευε ὡς τὸν θάνατό του. Ἀργότερα, ὅταν ὁ Ἄμπου—Ἀχμέτ πῆρε ἀνώτερη θέσι στήν Κωνσταντινούπολι, ἐγκαταστάθηκε ἐκεῖ μὲ τὴν Μαρία, ποὺ σ' ὄλο αὐτὸ τὸ διάστημα διατήρησε τὴ θρησκεία τῆς. Στὸ ἀνάκτορο τοῦ Ἄμπου—Ἀχμέτ, στήν Πόλι, ἡ Μαρία εἶχε διασκεύασει ἕνα δωματίον σὲ παρεκκλήσιον καὶ προσευχάταν ὀλημερίς γιὰ τὴν ψυχὴ τοῦ ἀδικασιοτωμένου πατέρα νῆς Ζῆσε ἐκεῖ μὲ μεγάλες τιμές, ἀνάμεσα στοὺς μεγασιάνες τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας, ἔχοντας μαζί της σάν ἀκόλουθο καὶ τὸν παλῆ ἀγωνιστὴ Ζερβονικόλα Ρόκκα, ποὺ καταγόταν ἀπὸ τὴν Μεγαριδα.

Ἡ Μαρία ἔκανε δύο παιδιὰ ποὺ πέθαναν λίγο μετὰ τὸν θάνατο τοῦ συζύγου τῆς. Ἀργότερα, μὲ τὴν σύστασι τοῦ πατριάρχου Γρηγορίου τοῦ Ε', ἐγκαταστάθηκε σὴν Τήνο, στὸ μοναστήρι τῆς Κυρᾶς τῶν Ἀγγέλων (Κεχροβούνιου) καὶ δώρησε τὴν περιουσία τῆς στήν Ἐκκλησία

τῆς Παναγίας τῆς Τήνου. Ἀπὸ ἐκεῖ ἔστειλε τὸν ἀκόλουθό της Ζερβονικόλα Ρόκκα μὲ χόματα γιὰ νὰ στρατολογήσῃ ἀγωνιστὰς γιὰ τὴν ἐπανάστασι τῆς Κρήτης καὶ τῆς Σάμου Φαίνεται πὼς πέθανε στήν Τήνο, ὡς μοναχὴ, γύρω στὰ 1828.

Ἡ δευτερότοκη κόρη τοῦ Δασκαλογιάννη, ἡ Ἀνθοῦσα, εἶχε πολλὰς περιπέτειες. Μετὰ τὴν αἰχμαλωσία καὶ τὸν θάνατο τοῦ πατέρα τῆς, ἔμεινε στὸ χαρῆμι τοῦ βεζύρη τῆς Κρήτης. Ἐκεῖ τὴν ἐγνώρισε ὁ προμηθευτὴς του σὲ χρυσαφικά, Μανουὺς Παχυνάκης, καὶ μιά μέρα τὴν ἐκλεψε καὶ τὴν πῆγε στὸ χωριὸ του σὲ τὶς Δαφνές τοῦ Μαλεβυζίου. Ἐκεῖ τὴν ἐκρύψε ὅσο μπορούσε καλύπτερα, ἀπὸ τὰ μάτια καὶ τῶν τοῦρκων καὶ τῶν ρωμηῶν, καὶ τὴν παντρεύτηκε στὸ Μοναστήρι τῆς Παληανῆς. Ἡ ὄμορφη κόρη τοῦ Δασκαλογιάννη χάρισε στὸν σωτήρα τῆς πολλὰ παιδιὰ.

Εἰδικὰ γιὰ τὴν Ἀνθοῦσα, ὁ παλαιὸς ἀγωνιστὴς τῶν Δαφινῶν καπετὰν Δημήτριος Ζουδιανός, ἄφησε γραπτὰς σημειώσεις, Σ

Κήρυξ 3/5/1957

αὐτὲς γράφει πὼς ἡ Ἀνθοῦσα
εἶχε παιδιὰ τὸν Ἀνδρέα Παχυ-
νάκη, πού δοξάστηκε στὴν ἱστο-
ρία τῆς Κρήτης, ὅταν μὲ εὐφύε-
σαιο στρατήγημα κατέλαβε στὰ
1826 τὸ φρουριὸ τῆς Γραμπού-
σας τὸν Γεώργιο, ἀγωνιστὴ τοῦ
21, τὸν Ἰωάννη, ἐπίσης ἀγωνι-
στὴ, πού σκότωσε μέσα στὴ πλα-
τεῖα τῶν Δαφνῶν τὸν γενίτσαρο
Ἐχρέμ, τὴν Ἑλένη, τὴν Καλλιό-
πη καὶ τὴν Κατίγκω. Μιὰ κόρη
τῆς Κατίγκως ἔγινε ἀργότερα ἡ-
γουμένη σιὸ μοναστήρι τῆς Πα-
ληανῆς. Μιὰ ἄλλη κόρη τοῦ Ἰω-
άννου Παχυνάκη παντρεύτηκε
τὸν ἀγωνιστὴ Συλιβό καὶ ἄλλη
κόρη τοῦ ἴδιου Παχυνάκη παν-
τρεύτηκε τὸν παλαιὸ ἀγωνιστὴ
Γεώργιο Ζουδιανό, καὶ σιὰθηκε
ἡ μητέρα τοῦ Δημητρίου Ζουδια-
νοῦ, πού ἀφηκε τις γραπτὲς ση-
μειώσεις.

ΟΙ ΑΠΟΓΟΝΟΙ ΤΟΥ ΔΑΣΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗ

Β' (Τελευταίον)

Ἡ τρίτοτοκη κόρη τοῦ Δασκαλογιάννη, ἡ Ἐλευθερούσα, ὄμορφη κι' αὐτὴ σάν τὶς δυὸ ἄλλες, δόθηκε γιὰ σύζυγος σὶν πλούσιο βαλῆ τῆς Σμύρνης Χιαλί Χουσεῖν Μπεη, πού κι' αὐτὸς τὴν ἀγάπησε πολὺ ὡς τὸ θάνατο τῆς, στὴν Σμύρνη. Ἡ Ἐλευθερούσα ἔκανε δυο παιδιά πού κατάλαβαν ἀνώτατα ἀξιώματα στὴν Σμύρνη καὶ στὴν Πόλι. Το ἓνα ἀπὸ τὰ παιδιά τῆς, ὁ Μουσταφά πασᾶς, ἔγινε ὑπασπιστὴς τοῦ σουλτάνου Σελίμ τοῦ Γ' στὰ 1809. Τὰ ἴχνη τῶν παιδιῶν αὐτῶν χανονται ἀργότερα. Το ἓνα λέγεται ὅτι ἀπέθανε στὴ Σύρα, γύρω στα 1815.

Ὁ Ἄνδρεας, ὁ μικρὸς γιὸς τοῦ Δασκαλογιάννη, ἦταν μόλις 10

χρονῶν στὸ μαρτύριο τοῦ πατέρα του. Ἄλλοι εἶπαν πὼς τὸ παιδὶ ἐτούρχεψε, κι' ἄλλοι πὼς τὸ πῆρε ἓνας παπᾶς καὶ τὸ προστάτευσε, χωρὶς νὰ φανερώσῃ τὴν ἐποχὴ ἐκεῖνη τὴν καταγωγὴ τοῦ παιδιοῦ γιὰ τὸν φόβον τῶν τούρκων πού τοὺς ἀναζητοῦσαν παντοῦ γιὰ νὰ τοὺς ἐξοντώσουν, ὅλους τοὺς ἀπογόνους τοῦ ἐθνομάρτυρα. Ὡστόσο παιδιὰ τοῦ Ἄνδρεᾶ, ἦσαν, ὁ ἠρωϊκὸς Γεώργιος Τζελεπῆς ἡ Δασκαλάκης, ὁ Σφακιανὸς στρατηγὸς τοῦ ἀγῶνα τοῦ 21 πού σκοτώθηκε στὴ μάχη τῆς Κανδάνου, ὁ Ἰωάννης Βλάχος πού ἔγινε ἀρχηγὸς τῆς σωματοφυλακῆς τοῦ Μεγάλου Ναπολέοντα καὶ τὸν ἀκολουθῆσε στὴν ἐξστρατεία τῆς Αἰγύπτου μαζί μὲ ἄλλους 80 Σφακιανούς, ὁ Μα-

νῦσος κι' ὁ Νικόλαος ἔμπορο-πλοίαρχοι καὶ οἱ δυὸ κατὰ τὴν ἐπανάστασι. Ὁ Ἰωάννης ὁ ἀκόλυθος τοῦ Ναπολέοντα, εἶχε ἓνα γιό, τὸν Γεώργιο. Ὁ Νικόλαος εἶχε παιδιά, τὸν Ἄνδρεα καὶ τὸν Γεώργιο. Ὁ Μανούσος εἶχε ἓνα μόνον γιὸ τὸν Γεώργιο. Ὁ ἠρωϊκὸς Τζελεπῆς πού σκοτώθηκε στὴν Κανδάνο, ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ἀγωνιζομένων Σφακιανῶν στὰ 1821, ἦταν ἄγαμος.

Ὅλοι οἱ παραπάνω σημειούμενοι ἐστάθηκαν οἱ ἐξ αἵματος καὶ κατ' εὐθείαν γραμμὴν ἀπογόνου τοῦ ἐθνομάρτυρα Δασκαλογιάννη Βλάχου.

Σάν παρένθεσι σὶς σημειώσεις μας αὐτές, θὰ ἀναφέρουμε καὶ τὴν διήγησι τοῦ ἀποβιώσαντος ὀπραιωνοβίου Σκαρπαθογεώργη Τσουδεροῦ, σχετικὰ μὲ τὴν Ἐλευθερούσα, πού ἀναφέραμε πῶ πάνω πού εἶχε πανδρευθῆ στὴ Σμύρνη τὸν Βαλῆ Γιαλί Χουσεῖν. Σύμφωνα μὲ τὴν διήγησι αὐτὴ κάπου, γύρω στα 1803 ὁ γιὸς

τοῦ Ἄνδρεᾶ, ὁ περιφημὸς ἦρως τοῦ 21, Γεώργιος Τζελεπῆς ἡ Δασκαλάκης, μαζί μὲ τὸν ἐξαδέλφου τοῦ Ἄνδρεᾶ Παχυνάκη, πρωτότοκο γιὸ τῆς Ἀνθούσας Δασκαλογιάννη, ἔφυγαν ἀπὸ τὴν Κρήτη καὶ πῆγαν στὴν Σμύρνη, πού ἦταν τὴν ἐποχὴ ἐκεῖνη σὲ μεγάλη ἀκμὴ καὶ φημιζόταν γιὰ σπουδαῖο ἐμπορικὸ κέντρο.

Ἐκεῖ τὰ δυὸ ἐξαδέλφια γνωρίστηκαν μὲ πολλοὺς ἄλλους Κρητικὸς ναυτικούς καὶ γιὰ κάμποσο καιρὸ καταπιάστηκαν μὲ δουλειὰς ναυτικῆς πού γινώριζαν ἀπὸ τὴν Κρήτη. Ἦσαν ἄλλως τε καὶ οἱ δυὸ ναυτικοί. Μὲ τὴν διαμονὴ τῶν στὴ Σμύρνη, ἀκουσαν πῶ; ὁ βαλῆς τῆς πόλεως; αὐτῆς ἀγαποῦσε πολὺ τοὺς Κρητικούς, κι' ἀπὸ κουβέντας μὲ τοὺς ἄλλους χριστιανούς τῆς Σμύρνης ἔμαθαν πῶ; κι' ἡ μητέρα τοῦ βαλῆ, ἔλεγε πῶ; ἦταν χριστιανή. Οἱ δυὸ ἐξαδέλφου ἔμαθαν ἀκόμη πῶ; τὸ ἐμπόριο τῶν κρασιῶν μὲ τὴν Κρήτη καὶ τὴν Ἀνατολὴ, ἄφινε

πολλὰ λεπτὰ. Σκεφθῆκανε λοιπὸν νὰ κάνουν κι' αὐτοὶ τέτοιο ἐμπόριο μὲ τὴν Κρήτη. Γινώριζοντας δὲ πῶ; ὁ Βαλῆς ἀγαποῦσε τοὺς Κρητικὸς παρουσιάσθηκαν μιὰ μέρα αὐτοὶ καὶ μερικοὶ ἄλλοι στὸ γραφεῖο του καὶ τοῦ ζήτησαν μιὰ ἀδεια γιὰ ἓνα τέτοιο ἐμπόριο. Ὁ Βαλῆς τοὺς ρώτησε τὰ ὀνόματά των καὶ τὸν τόπο τῆς καταγωγῆς των καὶ σάν ἄκουσε πῶ; τὰ δυὸ ἐξαδέλφια ἦσαν Σφακιανοί, ἔδικοξε τοὺς ἄλλους καὶ εἶπε στὸν Τζελεπῆ καὶ στὸν Παχυνάκη νὰ μείνουν καὶ νὰ περιμένουν. Αὐτὸς ἐβγήκε ἀπὸ τὸ γραφεῖο του ἀπὸ μιὰ πλαγινὴ πόρτα. Ὅταν τὰ δυὸ ἐξαδέλφια ἔμειναν μόνου στὸ γραφεῖο τοῦ Βαλῆ, ὑποπτεύθηκαν τὰ λόγια τοῦ τελευταίου καὶ φοβήθηκαν πῶ; αὐτὸς, ἀκούγοντας πῶ; εἶναι Σφακιανοί, κάτι κακό τοὺς ἐτοίμαζε. Ἄλλωστε σ' ὀλόκληρη τὴν Ὀθωμανικὴ Αὐτοκρατορία ἦταν γνωστὸ πῶ; οἱ Σφακιανοὶ εἶχαν ξεσηκώσει τὴν Κρήτη στὰ 1769.

Σκέφτηκαν λοιπὸν νὰ πηδήσουν ἀπὸ τὸ παράθυρο τοῦ γραφείου τοῦ Βαλῆ καὶ νὰ φύγουν, πρὶν ἀκόμη αὐτὸς ξαναγυρίσῃ πίσω. Εἶχαν δρασκελίσει κι' ἄλλες τὸ παράθυρο, ὅταν ὁ Βαλῆς μπῆκε πάλι στὸ γραφεῖο του συνοδεύοντας αὐτὴ τὴν φορὰ μιὰ μεσήλικα χανούμισσα, ντυμένη στὰ μεταξωτὰ πού τὴν κρατοῦσε ἀπὸ τὸ χέρι μὲ πολὺ σεβασμὸ ὁ ὀθωμανὸς μεγιστάνας. Ἡ χανούμισσα μόλις μπῆκε μέσα, ἀτίλωσε τὰ χέρια τῆς καὶ κλαίουσα τοὺς λέγει πῶ; κι' αὐτὴ εἶναι Σφακιανή. Ποιὰ ὄμως ἦταν ἡ κατάπληξις ὄλων καὶ ἡ συγκίνησις των, ὅταν ἀπὸ κουβέντα σὲ κουβέντα ἀποκαλύφθηκε πῶ; ἡ χανούμισσα ἦταν ἡ Ἐλευθερούσα, ἡ χαμένη κόρη τοῦ Δασκαλογιάννη πού εἶχε παντρευτῆ στὰ 1775 τὸν τότε Βαλῆ τῆς Σμύρνης Γιαλί—Χουσεῖν. Ἀκόμα μεγαλύτερη ἦταν ἡ συγκίνησις τῶν δύο ἐξαδέλφου σάν ἄκουσαν πῶ; ὁ κτηνὸς Βαλῆς πού τοὺς μιλοῦσε τὴσιν ὡραν ἦταν γιὸς

τῆς Ἐλευθερούσας. Ἡ γρηῃ χανούμισσα ἔλεγε συνεχῶς πού ὕστερα ἀπὸ τόσα χρόνια συνάντησε τὰ παιδιά τοῦ ἀδελφοῦ τῆς; Ἄνδρεᾶ καὶ τῆς ἀδελφῆς τῆς; Ἀνθούσας.

Ἀπὸ τότε ὁ Τζελεπῆς καὶ ὁ Παχυνάκης ἔμειναν στὴν Σμύρνη, κοντὰ στὴ θεία των Ἐλευθερούσα καὶ μὲ τὴν ὑποστήριξι τοῦ ἐξαδέλφου των Βαλῆ, ἔκαναν τὸ ἐμπόριο τῶν κρασιῶν πού ζητοῦσαν καὶ σχημάτισαν μεγάλη περιουσία. Τὴν περιουσία αὐτὴ τὴν χρησιμοποίησαν ἀργότερα γιὰ τὸν ἀγῶνα τῆς Κρήτης, στὰ 1821, ὅταν ξαναγύρισαν στὴ μεγάλη ἰσχύος τῆς Ἐπαναστάσεως; ἐκείνης.

Αὐτὰ ὅσον ἀφορᾶ τοὺς ἐξ αἵματος κατ' εὐθείαν ἀπογόνους τοῦ Ἐθνομάρτυρα Δασκαλογιάννη.

Ἀπὸ τοὺς ἀπογόνους τῶν ἄλλων ἀδελφῶν τοῦ Δασκαλογιάννη, τοῦ; ἐκ πλαγίου, ἃ; παῖμα

Κρήνη 4/5/2057

συγγενείς του ἤρωα, γνωρίζουμε
σάν τέτοιους, τὸν μακαρίτη κα-
θηγητὴ τοῦ Πανεπιστημίου Οἰ-
κονομολόγο Ἀνδρέα Ἀνδρεάδη,
καὶ τὸν ἐπίσης καθηγητὴ καὶ
ἰδρυτὴ τοῦ Ὀφθαλμιατροείου Ἀ-
θηνῶν, γιαιτρὸ Ἀνδρέα Ἀναγνω-
στάκη. Ὁ Δασκαλογιάννης εἶχε
καὶ μιὰ ἀδελφή, τὴν Κατίγκω,
ποὺ παντρεύθηκε στὰ Σφακιά
τὸν Μανουῖσο Κριαρᾶ, πατέρα τοῦ
Σφακιανοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Ἐπανα-
στάσεως τοῦ 21, Χατζῆ Ἀνδρου
λῆ Κριαρῆ

Μὲ τίς σύντομες αὐτὲς σημειώ-
σεις γύρω στους ἀπογόνους τοῦ
Ἐθνομάρτυρος νῆς Κρήτης Δα-
σκαλογιάννη, ἐξαντλοῦμε τὸ θέ-
μα καὶ προσφέρουμε μιὰ συμβολή
στὴν Ἱστορία τῆς μεγαλονήσου.
Καθηγητῆς Κ. ΠΟΛΙΤΗΣ